

Tudatos térhasználat – város és vidékfejlesztés közösén

Schwertner János

MRTT Vándorgyűlés

Mosonmagyaróvár 2017. október 20.

Helyi gazdaságfejlesztési esélyek felmérése vizsgálatok tapasztalatai

A Kistérségek Fejlesztéséért Tudományos Egyesület a szakmai és a határon túli tapasztalataival, míg az ELTE a nyári társadalomföldrajzi terepgyakorlatával járult hozzá a projektekhez.

„ha nem elég jók a képeid, az az oka, hogy nem vagy elég közel” Robert Capa

Helyi gazdaság - definíciók

Szent István
Egyetem

- a helyi gazdaság leginkább „egy olyan **gazdasági potenciálnak**, belső erőforrásnak” tekinthető, „amely meghatározója a regionális versenyképességnek. Termékeivel, vállalkozásaival jelen van a regionális gazdasági térben, jobb esetben gazdasági együttműködési hálózatokba, klaszterekbe is bekapcsolódik.”
- Dr. Nagy Henrietta

VÁTI

„A helyi gazdaság egy település, mikro- vagy kistérség saját adottságai által motivált, ezeket az adottságokat fenntartható módon felhasználó, belső erőforrásainak mobilizálása által működtetett, összehangolt akciók/**tevékenységek**, emberek, intézmények, **anyagok, erőforrások és eljárások összessége**”

Horkay Nándor

Eszterházy Károly
Egyetem

- „A helyi gazdaság a gazdaságnak azt a legalsó működési szintjét jelenti, ahol **a termelés és a fogyasztás közvetlenül összekapcsolódik**”
- Dr. Gergely Sándor

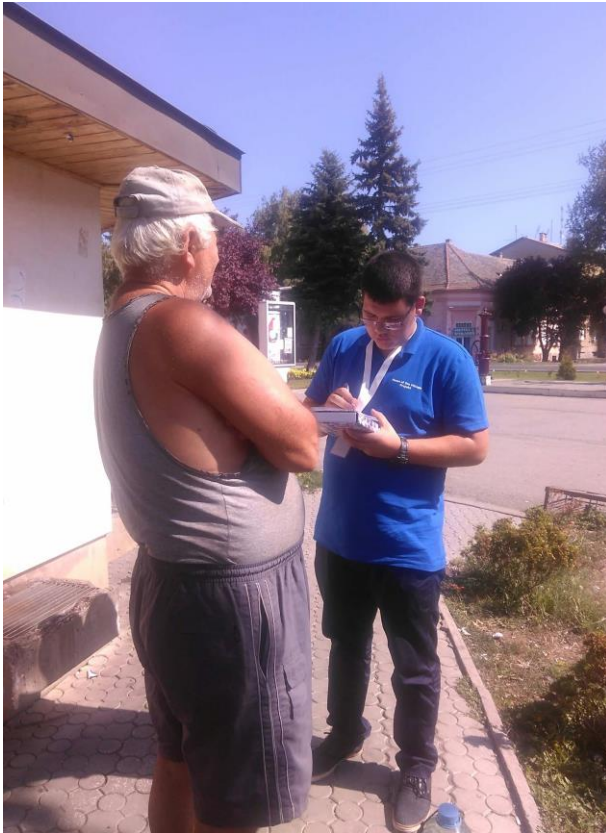
Helyi gazdaság - definíciók

„A helyi gazdaság egy település, vagy kistérség saját adottságai által motivált, ezeket az adottságokat fenntartható módon felhasználó, belső erőforrásainak mobilizálása által működtetett, összehangolt akciók/tevékenységek, emberek, intézmények, anyagok, erőforrások és eljárások összessége”

VÁTI - Horkay Nándor

Alkalmazott módszerek

Terepi bejárás
Kérdőívezés
Interjú készítés
Adatfeldolgozás
Összehasonlító
elemzés
Szakmai konzultáció
Kommunikáció

A kérdőív tartalma

- I. A megkérdezettekre vonatkozó adatok
- II. A saját képességekről a munka világáról és a munkanélküliségről alkotott kép
- III. Saját jövedelmi pozíció és viszonyulás a pénzhez
- IV. Szükségletek kielégítése
- V. Stratégiai fejlesztési irányok
- VI. Kötődés a térséghez

Összegzés – Helyi gazdaság típusai

HAGYOMÁNY KÖVETŐ	PIAC KÖVETŐ	SODRÓDÓ	ÉRTÉK KÖVETŐ
Működő hagyományok, túlélési technikák	Működő helyi gazdaság, vállalkezási hagyományok	Hiányos helyi gazdaság, kevés vállalkozás	Működő helyi gazdaság, sokféle vállalkozás
Alacsony foglalkoztatottság	Magas foglalkoztatottság	Alacsony foglalkoztatottság	Magas foglalkoztatottság
Hiányos települési közösség	Karizmatikus települési vezető, határozott stratégia	Kialakulatlan stratégia	Erős települési közösség
Egyoldalú pályázási lehetőség	Sikeres pályázati kultúra	Pályázói technokrácia	Alapvetően nem pályáznak
Fejlett civil világ	Fejletlen civil világ	Pályázat orientált civil szervezetek	Fejlett civil világ
Őrzött helyi tudás	Aktív helyi tudás	Elvesztett helyi tudás	Tanult tudás
Barót	Mórahalom	Vasvár	Békásmegyer-Ófalú

Miben látható a vidék problémája?

- Hagyományos termelés átalakulása, megszűnése
 - Tudásvesztés – felszínes városi értékek megjelenése
 - Vitalitás hiánya
 - Jövőkép, Kormányzati és EU stratégiák hiánya
 - Tudatos tér és településválasztás hiánya, rossz helyen élünk
 - Bizonytalan – inkább negatív vidék kép
 - Érintettség
- +
- Kitörési kísérletek (Vidék Parlamentje, fekete város szindróma) bénasága

Hogyan változtassunk?

- Személyes indíttatás
- Rendszerben gondolkodás

***„A problémákat nem tudjuk ugyanazon gondolkodással megoldani,
mint ami megteremtette őket!”***

A. Einstein

Alap probléma – a vitalitás hiánya

Képviselet gyengesége

Ki képviseli a vidéket? Az ott élők, a térségért aggódók?

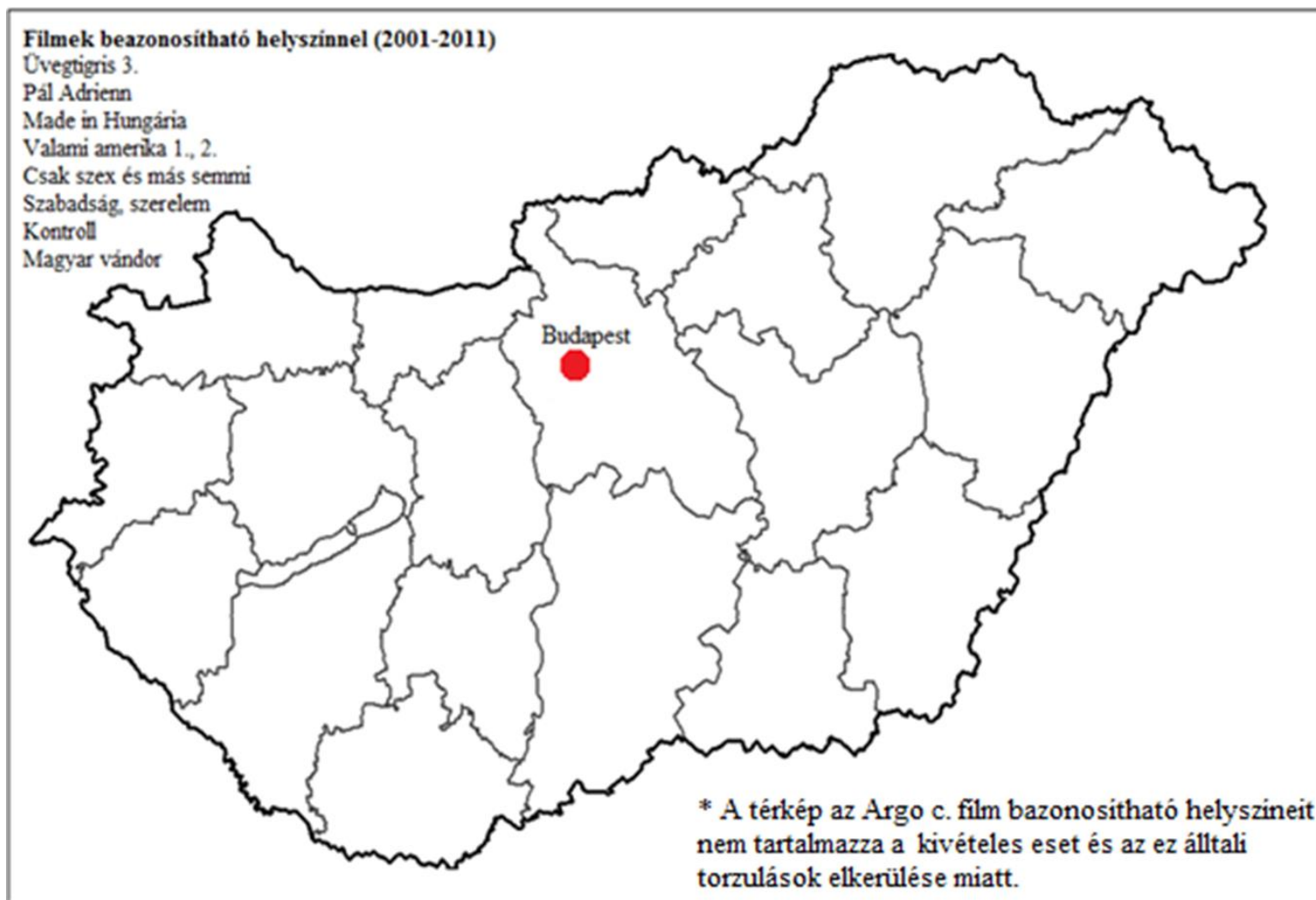
- Politikai képviselet
- Önkormányzatiság
- Civil szervezetek
- Szakmai szervezetek
- Személyes képviselet - identitás

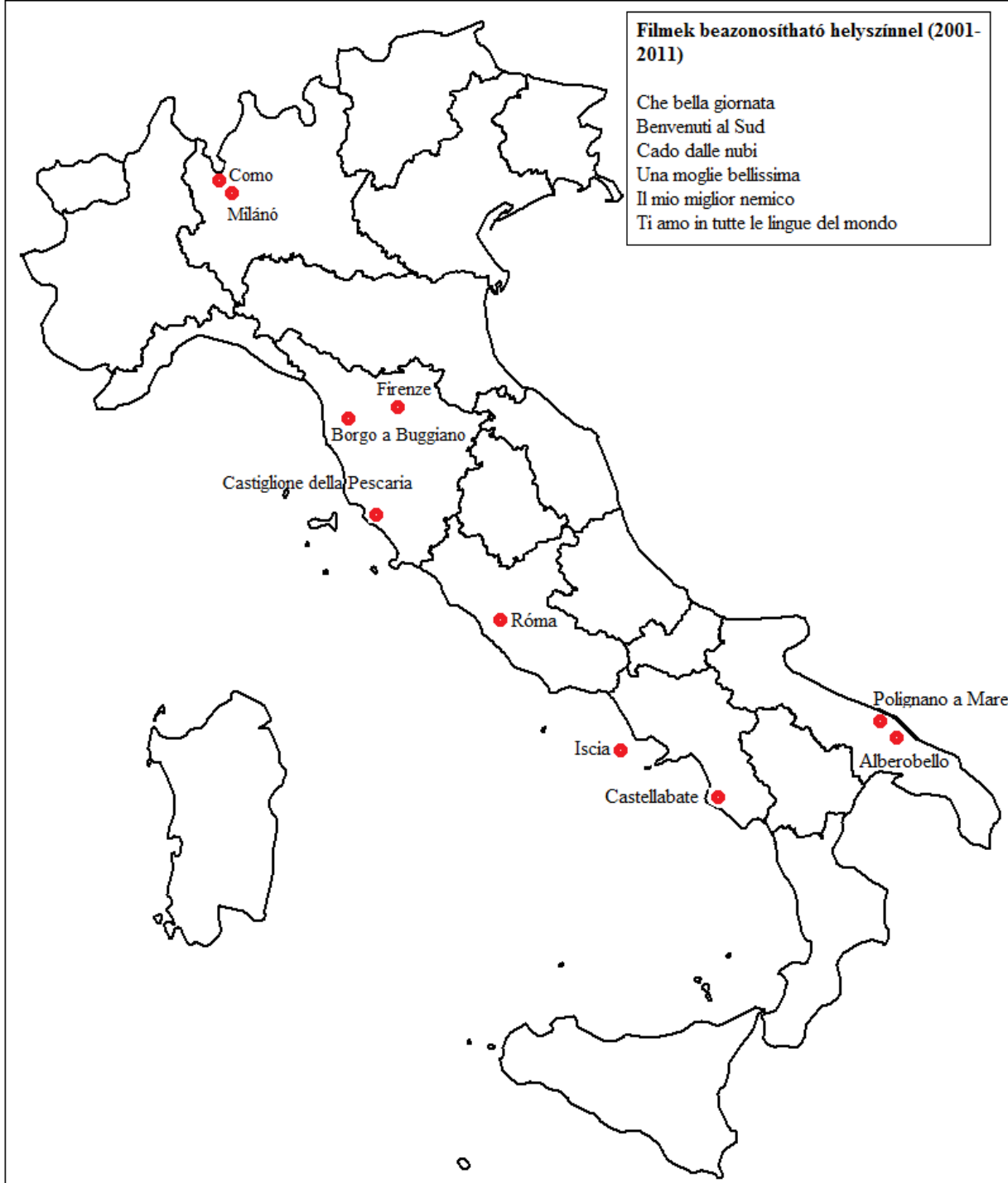
Ki segít, látni és láttatni a vidéket?

- Szitnyai Jenő példája

A legnépszerűbb magyar filmek helyszínei

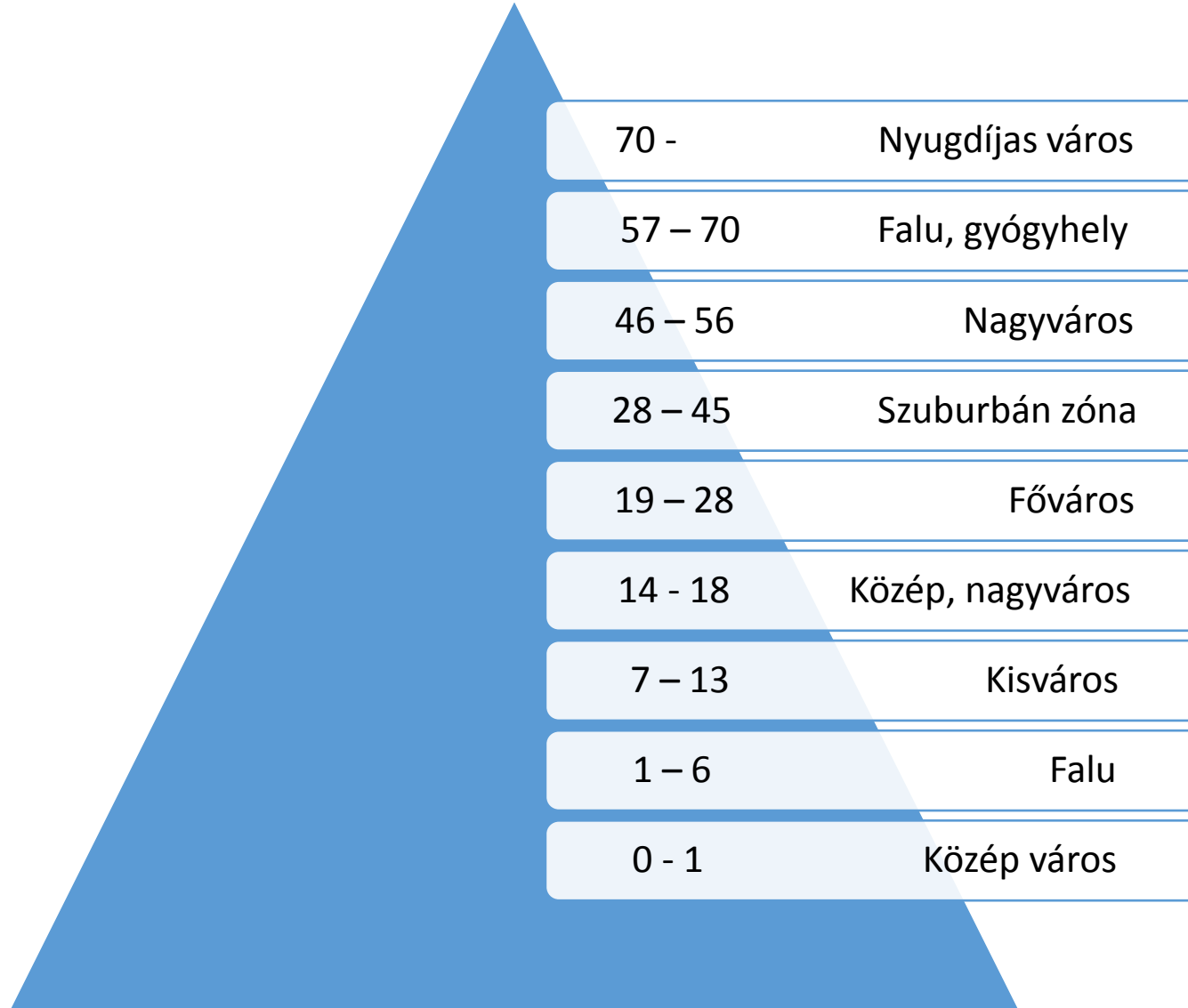
A legnépszerűbb olasz filmek helyszínei

Milyen módon lehetne a vidék gondját kezelni?

A Vidéki életre jellemző értékek terjedése

- Közösségi együttműködés
- Lakáskultúra
- Étkezési kultúra
- Környezeti értékek
- Kapcsolat az állatvilággal
- Távmunka
- Innováció
- Identitás

Merjünk váltani!

Tervezés - 1

Kivel tervezzünk?

Kinek tervezzünk?

Tervezés - 2

Kivel tervezzünk?

Helyi tudás

Külső tudás

Elszármazottak tudása

Tervezés - 3

Kinek tervezzünk?

A helyben élőknek?

Az itt születendőőknek?

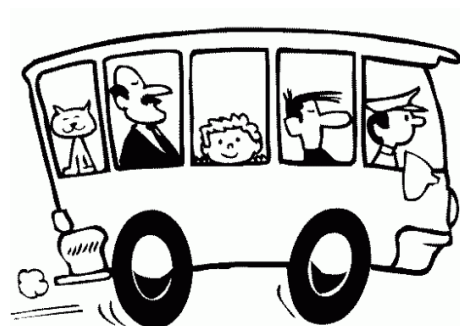
Az itt dolgozóknak, tanulóknak, nyaralóknak?

Az ide költözőknek?

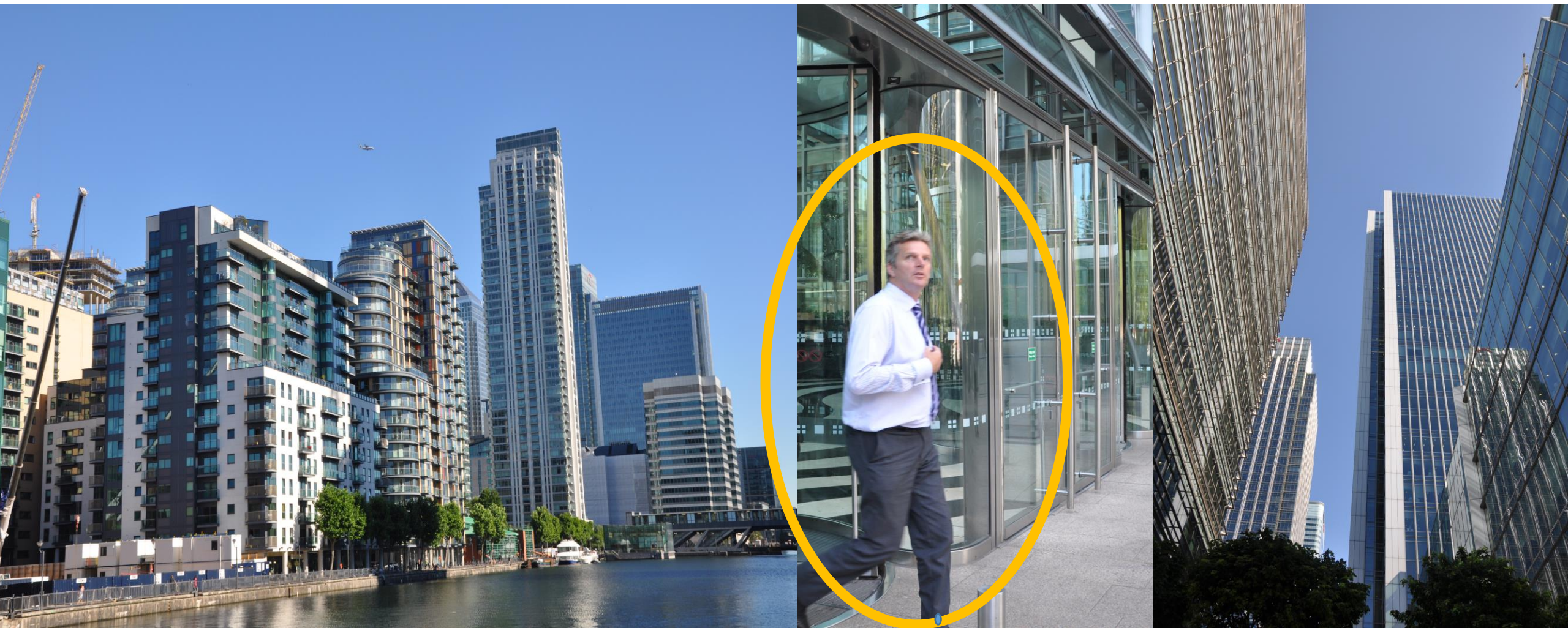
Képviselet és tervezési folyamatban való részvétel

Idegenforgalom

Kit várunk?

Cél

Milyen szempontok kerülnek előtérbe?

Szempontok	Város	Vidék
Munkahely	+	
Tanulás	+	
Jövedelemszerzés	+	
Biztonság	+	
Környezet (humán, természeti, épített)	+	+
Infrastruktúra – személyes	+	
Megélhetési költségek	+	
Inspiráció	+	+

Következmények

Az értékek változása:

- Új szereplőket von be
- Új tartózkodási formákat generál
- Új térhasználattal jár
- A régi szereplőket válaszut elé állítja – másság elfogadása
- Új esélyt ad a vidéki térnek

Köszönöm a figyelmet!
Jó szembenézést!

schw.j@t-online.hu